

Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige

ORDLISTA

göra nytta (sida 3) att hjälpa till, att göra saker som är bra för alla

en kista (sida 5) en stor låda med lock

en håv (sida 6) ett redskap för att fånga fisk eller fjärilar

en smäll (sida 7) ett hårt slag

förtrollat (sida 8) på ett magiskt sätt förvandlat eller påverkat någon eller något

en tummetott (sida 10) ett barnsligt uttryck för det finger som kallas tummen

tama (sida 11) de djur som är vana att bo och vara nära människor

fjällen (sida 15) bergen i norra delen av Sverige

vildmarken (sida 19) där det är långt ifrån andra människor, byar eller städer

pyssling (sida 26) ett ord för småfolk som finns i svensk folktro.

ett slott (sida 29) ett stort och pampigt hus, har ofta torn (kungens bostad)

år (sida 37) en å, flera år. Vattendrag som är större än en bäck men mindre än en flod.

dimma (sida 43) när det är fuktigt i luften så att det blir svårt att se klart

ett skott (sida 43) ljudet när något skjuter med en pistol eller gevär

köpmän (sida 50) personer som sysslar med handel

pigor (sida 51) kvinnor som jobbar som hjälpredor på en gård

drängar (sida 51) män som jobbar som hjälpredor på en gård

en ruin (sida 51) gammal, trasig byggnad som ingen bor i

en ö (sida 52) en bit land med vatten runt omkring

en fors (sida 53) vatten som rinner fort och starkt

vada (sida 54) att gå i grunt vatten

plöjdes (sida 55) att plöja. Göra jorden redo för att så

en flock (sida 55) en grupp (av exempelvis djur), som hör ihop

belåten (sida 58) nöjd

värdshuset (sida 61) ett mindre hotell med restaurang

gruvor (sida 67) hål och gångar i marken där man letar efter olika metaller

universitet (sida 70) en skola för dem som vill forska eller studera mer efter gymnasiet

rovfåglar (sida 73) den sorts fåglar som jagar och äter smådjur

älv (sida 75) vad man kallar en å i norra delen av Sverige

timret (sida 77) bestämd form av timmer. Vad man kallar träd som har huggits ner och sågats till användbar storlek

virket (sida 78) trä som är sågat i brädor och plankor

samer (sida 83) det folk som bott i Lappland länge, de sysslar traditionellt med att sköta renar

halt (sida 97) hästen är halt, den har svårt att gå

runstenar (sida 98) stenar där människor för länge sedan ristat in gamla bokstäver (runor)

kloster (sida 98) de byggnader där munkar eller nunnor bor

en bössa (sida 100) ett gevär

en hov (sida 103) hästens hårda fot

TRÄNA PÅ SVERIGES GEOGRAFI

SVERIGEKARTA

Plocka fram en Sverigekarta där alla landskap är markerade. Följ med i berättelsen genom att färglägga landskapen allt eftersom du läser om dem. Markera även städer och platser.

DJUR

Varje gång ett slags djur nämns, leta upp en bild på det djuret. Spara varje bild tillsammans med djurets namn och lite information om djuret. När du har läst ut boken har du en bildordbok med många vanliga djur i Sverige.

FÖRFATTAREN

Selma Lagerlöf är en av Sveriges mest kända författare. Allra sist i boken kan du läsa om henne, på sidan 112–113. Ta gärna reda på mer, exempelvis:

- Vad heter hennes föräldrahem som idag är en minnesgård?
- Vilket landskap i Sverige älskade Selma Lagerlöf mest?
- Vilka andra böcker har hon skrivit?

JOBBA VIDARE

1. Skriv en egen berättelse som har sin utgångspunkt i att någon flyger över ett helt annat landskap än det svenska. Kanske över Saharas öken, Brasiliens kustlinje eller varför inte Himalayas berg?
2. Skriv en egen berättelse om en människa som kan prata med djur.
3. Fantisera om hur det skulle vara att vara liten som en pyssling. Vad skulle du göra då? Vad skulle du kunna göra som du inte kan göra nu och vad skulle vara omöjligt?
4. Tomten är en figur som dyker upp i svensk folktrö. Ta reda på mer om tomtar och jämför den gamle tomten i folktrö med den tomte som kommer på julafton. Vilka likheter och skillnader finns det?
5. Mårten är ett vanligt namn på gäss i Sverige. Det finns till och med en högtid som heter Mårtensafton. Vad firar man då? Och vad äter man då?

GRAMMATIKÖVNINGAR

Gör charader av verb

Leta upp minst 20 verb i texten. Försök att göra just det som verbet beskriver.

Om ni är flera personer kan ni dela in er i två lika stora grupper. En person från ena gruppen får ett verb av den andra gruppen. Sen ska personen inför sin egen grupp gestalta verbet och få sin grupp att gissa vad det är.

Öva singular och plural

En gås – flera gäss

Leta upp minst 20 substantiv i texten. Skriv dem i singular och plural.

